

Raadsvoorstel

Nummer raadsvoorstel

1682270

Portefeuillehouder college / burgemeester griffier / initiatiefnemer raad

Sjon Stout

Raadsvergadering

16 december 2024

Programma / product / collegewerkplan

Omgevingsvisie / Stadsvisie / Omgevingsagenda

ONDERWERP

Omgevingsagenda

GEVRAAGDE BESLISSING

1. De Nota van Beantwoording van Zienswijzen vast te stellen;
2. De Nota van Wijzigingen vast te stellen;
3. De Omgevingsagenda als addendum op de Stadsvisie vast te stellen, waardoor deze stukken tezamen de status van Omgevingsvisie krijgen.

WETTELIJKE BASIS / AANLEIDING RAADSVOORSTEL

De Stadsvisie (onze Omgevingsvisie) is het Omgevingswet-instrument waarmee uw raad de ruimtelijke kaders voor de lange termijn heeft vastgelegd. De wettelijke basis voor de Omgevingsvisie ligt in afdeling 3.1 van de Omgevingswet. Samen met het Omgevingsplan en -programma's zijn dit de belangrijkste beleidsinstrumenten onder de Omgevingswet. De Stadsvisie is in september 2021 vastgesteld. Tijdens de vaststelling is door uw raad een motie aangenomen om deze visie nader uit te werken. De Omgevingsagenda geeft invulling aan deze motie. Afgelopen tijd hebben wij hier samen met diverse maatschappelijke partners hard aan gewerkt. Ook de raads werkgroep Omgevingswet heeft diverse malen over de inhoud en opzet van de Omgevingsagenda gesproken. Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerp, is een conceptversie ter consultatie in de raadscommissie behandeld. Na enkele wijzigingen heeft de ontwerpversie ter inzage gelegen. Hierop hebben wij meerdere zienswijzen ontvangen. Na enkele wijzigingen leggen wij nu de definitieve versie ter besluitvorming aan uw raad voor.

BEOOGD DOEL / EFFECT

Het beoogd doel/effect van de omgevingsagenda is als volgt:

1. Invulling te geven aan de motie "Van Stadsvisie naar Strategische Ontwikkelagenda" (zie bijlage 3.) die de gemeenteraad bij de vaststelling van de Stadsvisie (raadsbesluit d.d. 27-9-2021 (Djuma 557463), zie bijlage 2) unaniem heeft aangenomen;
2. Voor de implementatie van de Omgevingswet meer houvast te bieden aan de intake-/omgevingstafel en het omgevingsplan;
3. Werkdruk verlichten door een duidelijke prioritering van opgaven te maken;
4. Duidelijkheid te bieden aan initiatiefnemers en (nieuwe en eerder betrokken) participanten.

Met de keuze uit de omgevingsagenda om prioriteit te leggen bij gebieden waar diverse fysieke en sociale opgaven samenkomen richten we ons ook op het keren van negatieve trends die ook in andere new towns te zien zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een lage en dalende tevredenheid met de woning en woonomgeving en andere aspecten van 'brede welvaart'.

ONDERBOUWING VAN DE GEVRAAGDE BESLISSING

Beleidspositionering omgevingsagenda

De Omgevingsagenda is een uitwerking van de Stadsvisie, onze Omgevingsvisie. In de projectopdracht voor de Omgevingsagenda hebben wij besloten om niet de Stadsvisie zelf aan te passen, maar de Omgevingsagenda als addendum op de Stadsvisie te positioneren. Daarmee krijgt het uiteindelijk dezelfde status als de Stadsvisie, namelijk die van Omgevingsvisie. Daarmee blijft het ook een raadsbevoegdheid. Wij werken van grof naar fijn, waarbij de fijnere uitwerking boven het grove geldt. Hiermee bedoelen wij dat de fijnere begrenzingen van opgavegebieden in de Omgevingsagenda leidend zijn ten opzichte van de grovere begrenzingen in de Stadsvisie.

Inhoud omgevingsagenda

De Omgevingsagenda sluit als een strategische gids aan op de Stadsvisie. Het beschrijft de kaders voor diverse gebieden en maakt zichtbaar waar de opgaven en kansen samen komen. Het biedt daardoor houvast voor initiatiefnemers, maakt de beoordeling van initiatieven consistent en helpt bij het opstellen van het Omgevingsplan. De Omgevingsagenda is gebaseerd op kennis van partners, bewoners, bestuur en medewerkers, gecombineerd met diverse onderzoeken door externe partijen.

Het document is opgebouwd uit 8 hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 - Wijken in balans brengen

Waarom een omgevingsagenda?

Dit hoofdstuk beschrijft waarom er een omgevingsagenda is. De ambities uit de Stadsvisie komen aan bod evenals een korte beschrijving van de opdracht uit de motie. Als laatste geeft het hoofdstuk inzicht in waar de omgevingsagenda staat ten opzichte van andere beleidsstukken.

Hoofdstuk 2 - Identiteit en kwaliteiten

Verder bouwen vanuit het DNA van Capelle

Dit hoofdstuk begint met een kijkje in de historie van Capelle. Daarna beschrijft het onderzoek dat laat zien in welke buurten verschillende ruimtelijke en sociale opgaven samenkomen. In deze buurten ligt de sleutel voor het keren van negatieve trends die typisch zijn voor 'new towns'. Ook geeft het een reflectie op het bestaande beleid en de waardevolle gesprekken die met de organisatie en maatschappelijke partners zijn gevoerd.

Hoofdstuk 3 - De opgaven

Regie op gebieden die aandacht nodig hebben

Dit hoofdstuk maakt de koers van de Stadsvisie concreet. Het beschrijft de 10 keuzes die nodig zijn om de ambities uit de Stadsvisie waar te maken. Daarnaast zetten wij de acties op een rij die we per opgave (het zijn er 6 in totaal) oppakken. Kaarten laten per opgave zien over welke plekken in de stad het gaat en aan het einde van het hoofdstuk komen alle opgaven samen in één grote kaart.

Hoofdstuk 4 - De volgorde der dingen

Selectie en fasering van de opgavegebieden

Omdat we niet alles tegelijk kunnen uitvoeren, laat dit hoofdstuk zien welke opgavegebieden en gebiedsvisies wij wanneer oppakken. Er is een verdeling gemaakt naar tijd en naar type opgave. Hiermee maken wij een keuze wanneer wij wat oppakken.

Hoofdstuk 5 - De opgavegebieden

Factsheets vol handelingsperspectief

Dit hoofdstuk gaat dieper in op de opgavegebieden. Per gebied is een informatieblad (factsheet) gemaakt met een beschrijving van het gebied, een overzicht van wat er speelt in het gebied en de kaders, kansen & uitdagingen en de mogelijke dilemma's die verder zoekwerk vragen op een rij.

Hoofdstuk 6 - Samenwerken

De vijfde pijler

Dit hoofdstuk geeft aandacht aan de verschillende gemeentelijke rollen die nodig zijn om keuzes te maken (sturingsfilosofie). Daarnaast beschrijft het hoe wij willen samenwerken in de regio en wat dit betekent voor de organisatie en de uitvoering van het beleid.

Hoofdstuk 7 - De doorwerking

Hoe wij omgaan met nieuwe vraagstukken

Tijdens het opstellen van de omgevingsagenda zijn nieuwe vraagstukken naar voren gekomen. Hoe wij hiermee omgaan staat in dit hoofdstuk centraal. De beleidsstukken waar de omgevingsagenda in doorwerkt zijn op een rij gezet. Ook beschrijven wij hoe wij omgaan met nieuwe initiatieven en vraagstukken.

Hoofdstuk 8 - Financiën en instrumenten

Uitdagingen en mogelijkheden

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitdagingen en geeft inzicht in financiële instrumenten die wij willen inzetten of nader gaan verkennen. Het maakt op hoofdlijnen inzichtelijk waar wij de komende jaren rekening mee moeten houden en welke (vormen van) investeringen, subsidies en instrumenten mogelijk zijn.

Selectie- en prioriteringscriteria opgavegebieden

Een belangrijk doel van de Omgevingsagenda is de selectie en prioritering van opgavegebieden. In de Omgevingsagenda hebben wij de koers uit de Stadsvisie op basis van diverse analyses, onderzoeken en gesprekken geconcretiseerd en vertaald naar een opgavenkaart voor de komende decennia. Dit laat zien dat veel meervoudige opgaven zich concentreren in de wijken uit de periode 1960-1985. Echter, niet alles in deze kaart kunnen wij (noch hoeven wij) op korte termijn tegelijkertijd op te pakken. Wat wij wanneer oppakken is een kwestie van (bestuurlijke) prioriteit.

In de Omgevingsagenda staat een selectie en prioritering. Hierbij zoeken wij naar een balans tussen gebieden met sterktes en kansen enerzijds en zwaktes en bedreigingen anderzijds. Denk bijvoorbeeld enerzijds aan gebieden die nu al aantrekkelijk en goed ontsloten zijn (sterktes/ kansen). Hier zijn vaak ook al marktinitiatieven bekend (kansen), zoals in het centrum. Anderzijds zien wij ook urgentie bij gebieden waar de ruimtelijke kwaliteit nu minder is en allerlei leefbaarheidsopgaven samenkomen (zwaktes/bedreigingen). Hier hebben wij als gemeente (samen met woningbouwcorporaties) vaak meer invloed via eigendomssituaties (kansen), zoals in de 747-buurt. Daarnaast zijn er uiteraard ook diverse pragmatische afwegingen te maken om met een bepaald gebied aan de slag te gaan. Zo kan een onderhoudsopgave in de openbare ruimte of aan gebouwen bijvoorbeeld ook aanleiding zijn om breder naar een gebied te kijken. Wij pakken hoe dan ook meer regie op de ontwikkeling van onze stad en leggen prioriteit bij gebieden waar sociaal-maatschappelijke opgaven zich concentreren.

Concreet geeft de omgevingsagenda invulling aan de motie:

- Om in gezamenlijkheid met de raad een verkenning te starten om de belangrijkste "opgavegebieden" in beeld te brengen en te prioriteren in een ontwikkelagenda.	Hoofdstuk 3 en 4
- Dit nadrukkelijk in samenspraak te doen met de partners van de stad (denk aan zorginstellingen, vastgoedeigenaren en huiseigenaren).	Hoofdstuk 2 ('waardevolle gesprekken') + Bijlage 1 – Het Participatieverslag
- Deze strategische ontwikkelagenda te benutten om te bepalen welke gebieden een nadere kaderstellende doordenking vragen.	Hoofdstuk 4 en 5
- Deze ontwikkelagenda periodiek te herijken.	Hoofdstuk 7 ('actualisatie en evaluatie')

FINANCIELE CONSEQUENTIES / WIJZE VAN DEKKING

Veel hangt af van de manier waarop wij aan de opgaven uit dit stuk gaan werken. Dit hebben wij tijdens de technische sessie op 1 oktober 2024 met uw raad besproken. Wij zetten in ieder geval in op het verkrijgen van bijdragen vanuit hogere overheden. Ook verkennen wij nader of wij bepaalde financiële instrumenten toepassen, denk bijvoorbeeld aan PPS-constructies, verveningsfondsen en strategische verwervingen. Uit de Omgevingsagenda volgt geen directe claim in de begroting. Wel voorzien wij dat komende jaren budgetten nodig zijn voor nadere onderzoeken en de planvorming voor gebiedsvisies en opgavegebieden. Voor de nadere onderzoeken dekken wij de kosten via het programma Omgevingswet. Voor de planvorming voor gebiedsvisies en opgavegebieden voor komend jaar is reeds dekking. Voor aanvullende gebiedsvisies en opgavegebieden vragen wij apart via (bestuurlijke) projectopdrachten budgetten aan. Deze kosten verhalen wij in sommige gevallen deels op initiatiefnemers. De exacte samenstelling van instrumenten werken wij nader uit in ons grondbeleid, de gebiedsvisies en -paspoorten. Hier worden de kosten en baten van ontwikkelingen inzichtelijk. De gemeentelijke financiële ruimte is hierbij voorwaardelijk. Mogelijk leidt dit komende jaren tot aanpassingen in volgorde en/of snelheid van ontwikkelingen.

REACTIES VAN DERDE / FORMELE INSpraak EN ZIENSWIJZEN / COMMUNICATIE

Conclusies naar aanleiding van terinzagelegging

9 juli 2024 hebben wij de ontwerp-Omgevingsagenda als addendum op de Stadsvisie, vastgesteld en besloten de ontwerp-Omgevingsagenda vrij te geven voor terinzagelegging overeenkomstig artikel 3.4 Awb. In totaal hebben we hierop 13 zienswijzen ontvangen (zie bijlagen). Hierin zijn diverse aandachtspunten gedeeld die niet direct tot wijzigingen in de Omgevingsagenda leiden, maar wel elders in de gemeentelijke organisatie meegenomen kunnen worden. Daarnaast zijn er diverse verduidelijkingen gegeven, bijvoorbeeld omtrent de wijze van participeren en de wijze waarop invulling gegeven wordt aan het woningbouwprogramma. Naar aanleiding van een zienswijze is er een wijziging doorgevoerd in de Omgevingsagenda omtrent het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte (zie ook Nota van Wijzigingen).

Communicatie

De uitwerking van de Omgevingsagenda is in samenwerking met de partners van de stad, waaronder inwoners, lokale ondernemers en organisaties, ketenpartners en mede-overheden en vastgoedpartners tot stand gekomen. In het participatieverslag (bijlage 1) is het proces nader uiteengezet. Rondom het besluitvormingsproces informeren wij bovenstaande partners en andere Capellenaren via de gebruikelijke informatiekanalen.

VOORTRAJECT

Zie participatieverslag (bijlage 1).

VERVOLGTRAJECT

De omgevingsagenda zet de koers uit voor de lange termijn en de uitwerking doen wij van grof naar fijn. Komende jaren werken wij de Omgevingsagenda uit in diverse gebiedsvisies, gebiedsontwikkelingen en projecten. Daarnaast actualiseren wij de selectie van opgavegebieden ieder jaar en herijken wij de Stadsvisie en Omgevingsagenda één keer per raadsperiode.

RAADSCOMMISSIE

Commissie Stadsontwikkeling en -Beheer van 4 december 2024

BIJLAGE(N) WELKE TER KENNIS VAN DE RAAD WORDEN GEBRACHT

- Omgevingsagenda;
- Nota van Beantwoording;
- Gebundelde en geanonimiseerde zienswijzen;
- Nota van Wijzigingen;
- Bijlage 1. - Participatieverslag;
- Bijlage 2. - Stadsvisie;
- Bijlage 3. - Motie 'Van stadsvisie naar strategische ontwikkelagenda';
- Bijlage 4. - Infographic 'Van grof naar fijn';

NADERE INFORMATIE / TECHNISCHE VRAGEN BIJ

Max van Gils, m.van.gils@capelleaandenijssel.nl

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

MR. A.H.P. VAN GILS

DRS. J.J. MANUSAMA

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Capelle aan den IJssel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 december 2024;

B E S L U I T :

1. de Nota van Beantwoording van Zienswijzen vast te stellen;
2. de Nota van Wijzigingen vast te stellen;
3. de Omgevingsagenda als addendum op de Stadsvisie vast te stellen, waardoor deze stukken tezamen de status van Omgevingsvisie krijgen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 16 december 2024,
de griffier, de voorzitter,